

3 bitef 212

Între 1 și 25 septembrie, s-a desfășurat la Belgrad cel de al treilea Festival Internațional al „noilor tendințe teatrale” (BITEF) organizat de Teatrul „Atelier 212”. Sub emblema BITEF — o palmă-mască ridicată (întreită în această ediție) — s-au perindat în eleganta clădire din strada Lole Ribar, un număr de 16 spectacole, aduse de 15 renumite teatre și companii artistice europene și americane.

Jovan Cirilov, director artistic la BITEF, ne-a precizat: „...Festivalul nostru își propune să fie gazda noilor tendințe teatrale existente azi, pe glob. Nu ne place termenul de avangardă. Nu sîntem un Festival exclusiv al teatrelor de avangardă. O asemenea definiție ar îngusta sfera preocupărilor noastre și ar exclude o seamă de teatre, care caută și relevă noi interpretări de text sau personaje, și nu în primul rînd în datele formale ale teatrului. Sîntem receptivi la orice punct nou de vedere, de ordinul conținutului sau al formei, de aceea, la Festivalurile noastre, alături de trupe de șoc, au participat teatre academice. În acest an, am adus la BITEF printre purtătoarele noilor tendințe și cîteva trupe „extremiste”, care nu sînt reprezentative pentru locul de unde vin, ci se reprezintă pe ele însele”.

„Extremistă”, trupa Teatrului din Garaj „Performance Group” din New York a fost prezentă cu **Dionysos în '69**, spectacol șocant,

construit pe ceea ce se numește teatrul nudității, ale cărui demonstrații ne-au apărut, mai degrabă, ca un cult al exhibiționismului „Bread and Puppet Theater”, la fel, teatrul de șoc, a pornit din stradă, cu reprezentația cunoscută în Europa sub numele **Stricătul poporului pentru piine**. Mai reținem din agenda Festivalului: trupa de la Royal Court, „English Stage Company”, cu violentul spectacol al lui Edward Bond, **Saved**, elocventă denunțare a abrutizării și alienării tineretului în subsolurile societății de consum; compania „Nuria Espert” din Barcelona cu **Cameristele** lui Gênet; Teatrul „Neumarkt” din Zürich cu **Victimele datoriei**, montată de autor; Teatrul „Odin” din Holstebro-Danemarca, laboratorul campionului avangărzii de „ieri”, Eugenio Barba, cu **Ferai**; Teatrul „Libero” din Roma cu spectaculoasa montare **Orlando Furioso**; Teatrul de Marionete din Stockholm cu **Ubu roi**; Teatrul „din Turn” din Frankfurt pe Main cu reprezentația „mută”, pe un text de Peter Handke, în care lipsesc cuvintele, nu fiindcă actorii ar cultiva pantomima, ci pentru că pur și simplu nu au ce-și spune. Gazdele au deschis Festivalul cu spectacolul Teatrului Național din Belgrad, **Rugul** (colaj colectiv) și l-au închis cu **Pletoșii** (**Hair**), lucrat pe scena de la „Atelier 212”. Tradiția BITEF pretinde ca fiecare spectacol să fie urmat de comunicări și discuții de foaier, la care participă laolaltă spectatori și specialiști.

Teatrul de Comedie din București, a doua oară la BITEF, a fost prezent în acest an, cu spectacolul **Ucigaș fără simbrie** (în 1967 cu **Troilus și Cresida**), iar tema discuției din foaier a fost „Caragiale, Ionescu și tradiția teatrului românesc” — susținută de Radu Beligan, L. Giurchescu și B. Elvin.

Clasind cele văzute la Belgrad, în limita a cinci zile din durata întregului Festival, ni s-a părut totuși util să rezumăm o discuție imediată și oarecum improvizată, avută cu echipa de conducere a Teatrului de Comedie și să o prezentăm cititorilor.

Mira Iosif

Colocviu la redacție

Tendințe în teatrul actual și dincolo de el

M. I.: Dacă n-aș fi fost cu Teatrul de Comedie la Belgrad, probabil că v-aș fi pus alte întrebări: Ce ecou a avut **Ucigaș fără simbrie** în cadrul BITEF-ului și în ce context dramaturgic s-a situat? Dar mi-am dat seama că festivalul n-are un caracter competitiv, ci unul pur ilustrativ și destul de eclectic în mînuirea criteriilor de selecție ale diferitelor manifestări și mode din teatrul de azi. Așadar, v-aș ruga să vorbiți în calitate de dv., de persoane direct implicate, despre noile tendințe în teatrul 1969!

LUCIAN GIURCHESCU: Mi se pare că la această întrebare este aproape imposibil de dat un răspuns; din ceea ce am văzut la acest Festival, din ceea ce am auzit că s-a prezentat înainte, din ceea ce sînt informat că s-a jucat după plecarea noastră, e foarte greu de precizat care sînt tendințele exacte ale momentului teatral pe care

il trăim! La Belgrad au fost trei feluri de spectacole: unele care reprezintă ultimul strigăt al modei și *doar al modei*, cum ar fi teatrul fără cuvînt care își propune, de fapt, să exaspereze spectatorul, (Theater am Turm din Frankfurt); realizatorii lui mărturisesc ei înșiși că la ei acasă, de multe ori nu pot să-și termine spectacolul, fie pentru că oamenii din sală pleacă înainte de lăsarea cortinei, fie pentru că urcă pe scenă și-i bat, exasperați că nu se întîmplă acolo nimic.

În al doilea rînd, spectacolele care caută să experimenteze căi noi — cu care poți fi sau nu de acord, nu asta prezintă importanță — rămînînd ca timpul să verifice dacă ele vor influența prin ceva, drumul teatrului, sau nu vor lăsa nici o urmă, cum ar fi reprezentațiile americane. Și, în sfîr-